

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی
اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی

دفترچه راهنمای متقاضیان اخذ امتیاز نشریات **(شرایط، مراحل و قوانین مربوطه)**

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	مقدمه.....
۳	بخش اول - تعاریف.....
۴	بخش دوم - قوانین و آیین نامه ها.....
۸	بخش سوم - ساختار و تشکیلات اداری در نظام صدور مجوز نشریات.....
۹	بخش چهارم - شرایط متقاضیان.....
۹	بخش پنجم - مدارک مورد نیاز.....
۱۱	بخش ششم - وظایف متقاضیان.....
۱۱	بخش هفتم - مراحل رسیدگی.....
۱۲	بخش هشتم - نحوه تکمیل فرم پرسشنامه.....
۱۶	بخش نهم - تغییر وضعیت نشریات.....
۱۷	بخش دهم - نمونه فرم پرسشنامه.....

مقدمه

«نقش مطبوعات در کشورها منعکس کردن آرمانهای ملت است. مطبوعات باید مثل معلمینی باشند که مملکت و جوانان را تربیت می کنند.»
«امام خمینی (ره)»

مطبوعات به عنوان یکی از ابزارهای مهم توسعه، نقش بسزایی در شکوفایی فرهنگ جوامع بر عهده دارند و تاثیر مهم آن در گسترش آگاهی عمومی و تبادل افکار و اندیشه ها بر کسی پوشیده نیست. ویژگی های خاص این رسانه باعث گردیده است در این مقطع زمانی بیش از هر زمان دیگر در طول تاریخ کشورمان، مورد اقبال عمومی قرار بگیرد و بعضاً با سایر وسایل ارتباط جمعی به رقابت پردازد.

افزایش تقاضای اخذ امتیاز نشریات، خود شاهدهی بر این مدعاست. به طوری که آمار و ارقام منتشره حاکی است، تعداد متقاضیان اخذ پروانه انتشار نشریات به بیشترین میزان خود در طول تاریخ مطبوعات کشور رسیده است. لذا ضرورت اطلاع رسانی جامع در خصوص شرایط و مراحل اخذ امتیاز نشریات و بررسی قوانین و آیین نامه های مربوطه بیش از پیش احساس می گردد. از این رو اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی که طبق قانون، وظیفه رسیدگی به امور اجرایی را در قبال تقاضای اخذ امتیاز نشریات بر عهده دارد، به منظور اطلاع رسانی شفاف و گسترده به تمامی متقاضیان ورود به جامعه مطبوعات در سراسر کشور، نسبت به تهیه این دفترچه اقدام نموده است.

در این دفترچه کوشش گردیده تمامی اطلاعات مورد نیاز متقاضیان بصورت مدون در اختیار ایشان قرار گیرد به نحوی که با مطالعه آن از رجوع به منابع مختلف و پیگیری های حضوری بی نیاز باشند و با انتخاب کوتاه ترین راه در حداقل زمان ممکن نسبت به تشکیل پرونده و ارایه مدارک اقدام نمایند. امیدواریم این اقدام گام موثری در راستای تحقق این هدف و ایجاد تسهیلات برای متقاضیان فعالیت فرهنگی در عرصه مطبوعات کشور باشد.

بخش اول تعاریف

- ۱- صاحب امتیاز: شخصیت حقیقی یا حقوقی است که پروانه انتشار نشریه په نام او صادر می گردد. صاحب امتیاز خط مشی کلی نشریه را تعیین می کند و مدیر مسوول نشریه را معرفی می نماید. در صورتی که صاحب امتیاز شخصیت حقیقی باشد می تواند راساً مدیر مسوولی نشریه را نیز بر عهده بگیرد و چنانچه شخصیت حقوقی باشد، باید مدیر مسوول نشریه از سوی بالاترین مقام مسوول مرکز درخواست کننده معرفی شود.
- ۲- مدیر مسوول: همواره یک شخصیت حقیقی باید عهده دار مدیر مسوولی نشریه باشد. مسوولیت یکایک مطالبی که در نشریه به چاپ می رسد بر عهده مدیر مسوول است.
- ۳- نشریه عمومی: نشریه ای است که پروانه انتشار خود را از هیات نظارت بر مطبوعات دریافت می نماید و می تواند در زمینه های مختلف غیر تخصصی یا صرفاً در یک زمینه تخصصی - علمی برای عموم علاقمندان منتشر شود.
- ۴- نشریه داخلی: نشریه ای است که مجوز انتشار خود را از اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی دریافت می نماید و از سوی یک شخصیت حقوقی دولتی یا غیر دولتی فقط برای استفاده کارکنان مرکز درخواست کننده منتشر می گردد. هدف از انتشار نشریه داخلی ارتقای سطح آگاهی کارکنان نسبت به اهداف و شرح وظایف مرکز درخواست کننده است. همچنین اطلاع رسانی رویدادهای داخلی از قبیل دستورالعمل ها، انتصابات، بازدیدها و تشویق کارکنان و سایر موارد از طریق انتشار این گونه نشریات میسر می گردد. نشریات داخلی رایگان بوده فاقد آگهی و تبلیغات می باشند و از لحاظ تیراژ و تعداد صفحات نیز محدودیت قانونی دارند.
- ۵- نشریه الکترونیکی: نشریه ای است که در محیط دیجیتال با همان صورت، شرایط و ظواهر یک نشریه چاپی و طی فرآیند فعالیت مرسوم روزنامه نگاری تولید و در زمینه های مختلف غیر تخصصی یا صرفاً در یک زمینه تخصصی - علمی منتشر می شود. این نشریات

به هیچ وجه بر روی کاغذ چاپ نمی شوند بلکه به کمک نرم افزارهای طراحی صفحات وب بر روی اینترنت یا اینترنت یا بر روی حافظه های کمکی مانند FLOPPY DISK, DVD, CD و ... صرفاً به صورت الکترونیکی منتشر می گردند.

۶- ترتیب انتشار: فاصله زمانی ثابت بین هر دو شماره از نشریه که ممکن است روزنامه، سه شماره در هفته، دو شماره در هفته، هفته نامه، دو هفته نامه، ماهنامه، دو ماهنامه، فصلنامه، دوفصلنامه یا سالنامه باشد.

۷- زمینه: موضوعاتی که نشریه در خصوص آن منتشر می شود، زمینه انتشار نشریه است. زمینه یک نشریه ممکن است شامل موضوعات غیر تخصصی یا صرفاً یک موضوع تخصصی - علمی باشد. در بخش هفتم این دفترچه راهنما که نحوه تکمیل فرم پرسشنامه به صورت مشروح توضیح داده شده شاخه های مختلف زمینه انتشار که مورد تایید هیات نظارت بر مطبوعات می باشند معرفی شده است.

۸- روش: سبکی است که یک نشریه برای انتشار مطالب در زمینه انتشار خود برمی گزیند که ممکن است شامل یک یا چند روش «خبری، تحلیلی، آموزشی، پژوهشی و اطلاع رسانی» باشد.

۹- گستره توزیع: محدوده جغرافیایی انتشار و توزیع نشریه که ممکن است بین المللی (داخل و خارج از کشور)، سراسری (داخل کشور)، منطقه ای (فرا تر از یک استان)، محلی (یک استان یا کمتر) باشد.

۱۰- محل چاپ: شهرستانی است که چاپخانه نشریه در آن قرار دارد.

۱۱- محل انتشار: شهرستانی است که دفتر نشریه در آن قرار دارد.

۱۲- مخاطب: خوانندگان یک نشریه مخاطب آن نشریه تلقی می گردند و بدیهی است مطالب نشریه با در نظر گرفتن بنیة علمی و توان فکری مخاطبین نشریه تهیه و تنظیم می شود.

۱۳- نوع: وضعیت صحافی نشریه که ممکن است به صورت مجلد و صحافی شده (مجله ای) یا صحافی نشده (روزنامه ای) باشد.

۱۴- قطع: ابعاد فیزیکی نشریه که ممکن است عنوان خاصی مثل رحلی، وزیری، رقعی و ... داشته باشد.

۱۵- تعلق استانی: چنانچه نشریه از نظر نام، زبان، گستره توزیع، زمینه انتشار یا محل سکونت صاحب امتیاز و مدیر مسوول متعلق به یکی از استانهای کشور بجز تهران باشد، آن نشریه نسبت به استان مربوطه دارای تعلق استانی است.

بخش دوم قوانین و آیین نامه های مربوطه

برخی از مواد قانون مطبوعات که متقاضیان اخذ امتیاز نشریه پیش از ارایه تقاضا باید نسبت به آنها آگاهی یابند، در زیر مورد اشاره قرار گرفته است. بدیهی است متقاضیان باید با اشراف کامل نسبت به مفاد قوانین ذی ربط، درخواست خود را در چهارچوب ضوابط مربوطه مطرح نمایند.

ماده ۱: مطبوعات در این قانون عبارتند از نشریاتی که به طور منظم با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف در زمینه های گوناگون خبری، انتقادی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، کشاورزی، فرهنگی، دینی، علمی، فنی، نظامی، هنری، ورزشی و نظایر این ها منتشر می شوند.

تبصره ۱: انتشار فوق العاده اختصاص به نشریه ای دارد که بطور مرتب انتشار می یابد.

تبصره ۲: نشریه ای که بدون اخذ پروانه از هیات نظارت بر مطبوعات منتشر گردد از شمول قانون مطبوعات خارج بوده و تابع قوانین عمومی است.

تبصره ۳: کلیه نشریات الکترونیکی مشمول مواد این قانون است.

ماده ۸: انتشار نشریه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با سرمایه ایرانی و اخذ پروانه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آزاد است. استفاده نشریات از کمک خارجی مستقیم یا غیر مستقیم ممنوع و جرم محسوب می شود.

تبصره ۱: مطبوعاتی که از طرف سازمانهای آزادیبخش اسلامی کشورهای دیگر منتشر می شود می تواند با سرمایه و مسوولیت اشخاص غیر ایرانی در چهارچوب قوانین مربوط به خارجیان مقیم ایران و موافقت وزارتین ارشاد و امور خارجه منتشر شوند.

تبصره ۲: کمکهای اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی غیر دولتی که با نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت امور خارجه دریافت گردد مشمول این ماده نخواهد بود.

تبصره ۳: واگذاری امتیاز نشریه به غیر اعم از قطعی، شرطی، اجاره و امثال آن ممنوع است و جرم محسوب می شود. مگر در صورت درخواست کتبی صاحب امتیاز و تصویب هیات نظارت

ماده ۹: الف) شخص حقیقی متقاضی امتیاز باید دارای شرایط زیر باشد:

- ۱- تابعیت ایران
 - ۲- دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن
 - ۳- عدم حجر و ورشکستگی به تقلب و تقصیر
 - ۴- عدم اشتهار به فساد اخلاقی و سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد.
 - ۵- داشتن صلاحیت علمی در حد لیسانس و یا پایان سطح در علوم حوزه ای، به تشخیص هیات نظارت موضوع ماده ۱۰ این قانون
 - ۶- پایبندی و التزام عملی به قانون اساسی
- ب) اشخاص حقوقی متقاضی امتیاز باید دارای شرایط ذیل باشند:
- ۱- مراحل قانونی ثبت شخصیت حقوقی طی شده باشد و در اساسنامه و یا قانون تشکیل خود مجاز به انتشار نشریه باشد.
 - ۲- زمینه فعالیت نشریه مرتبط با زمینه فعالیت شخص حقوقی بوده و محدوده جغرافیایی انتشار آن همان محدوده جغرافیایی شخصیت حقوقی باشد.
- تبصره ۱: متقاضی امتیاز نشریه موظف است خود یا شخص دیگری را به عنوان مدیر مسوول واجد شرایط مندرج در این ماده معرفی نماید.
- تبصره ۲: برای نشریات داخلی یک سازمان، موسسه و شرکت دولتی یا خصوصی که فقط برای استفاده کارکنان منتشر و رایگان در اختیار آنان قرار می گیرد، تنها اجازه وزارت ارشاد اسلامی با رعایت ماده ۲ این قانون کافی است.
- تبصره ۳: با یک پروانه نمی توان بیش از یک نشریه منتشر کرد.
- تبصره ۴: صاحب امتیاز در قبال خط مشی کلی نشریه مسوول است و مسوولیت یکایک مطالبی که در نشریه به چاپ می رسد و دیگر امور مربوط با نشریه به عهده مدیر مسوول خواهد بود.
- تبصره ۵: نخست وزیران، وزیران، استانداران، امرای ارتش و شهربانی، ژاندارمری، روسای سازمانهای دولتی، مدیران عامل و روسای هیات مدیره شرکت ها و بانک های دولتی و کلیه شرکت ها و موسساتی که شمول حکم در مورد آن مستلزم ذکر نام است، نمایندگان مجلسین، سفرا، فرمانداران، شهرداران، روسای انجمن های شهر و شهرستان تهران و مراکز استانها، اعضای ساواک، روسای دفاتر رستخیز در تهران و مراکز استانها و شهرستان ها و وابستگان به رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در مشاغل مذکور بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو و تلویزیون با سخنرانی در اجتماعات خدمتگزار تبلیغاتی رژیم گذشته بوده اند، از انتشار نشریه و هرگونه فعالیت مطبوعاتی محرومند.
- تبصره ۶: هیات نظارت موظف است جهت بررسی صلاحیت متقاضی و مدیر مسوول از مراجع ذیصلاح (وزارت اطلاعات و دادگستری و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران) استعلام نماید. مراجع مذکور موظفند حداکثر تا دو ماه نظر خود را همراه مستندات و مدارک معتبر به هیات نظارت اعلام نمایند. در صورت عدم پاسخ از سوی مراجع مذکور و فقدان دلیل دیگر صلاحیت آنان تایید شده تلقی می گردد.
- تبصره ۷: مسوولیت مقالات و مطالبی که در نشریه منتشر می شود به عهده مدیر مسوول است ولی این مسوولیت نافی مسوولیت نویسندگان و سایر اشخاصی که در ارتکاب جرم دخالت داشته باشند نخواهد بود.
- تبصره ۸: اعضا و هواداران گروههای ضد انقلاب و یا گروههای غیر قانونی و محکومین دادگاههای انقلاب اسلامی که به جرم اعمال ضد انقلابی و یا علیه امنیت داخلی و خارجی محکومیت یافته اند و همچنین کسانی که علیه نظام جمهوری اسلامی ایران فعالیت و یا تبلیغ می کنند، حق هیچگونه فعالیت مطبوعاتی و قبول سمت در نشریات را ندارند.
- ماده ۱۰: اعضای هیات نظارت بر مطبوعات که از افراد مسلمان و صاحب صلاحیت علمی و اخلاقی لازم و مومن به انقلاب اسلامی می باشند، عبارتند از:
- الف) یکی از قضات به انتخاب رییس قوه قضاییه
 - ب) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تام الاختیار وی
 - ج) یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس
 - د) یکی از اساتید دانشگاه به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی
 - ه) یکی از مدیران مسوول مطبوعات به انتخاب آنان
 - و) یکی از اساتید حوزه علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم
 - ز) یکی از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی به انتخاب آن شورا
- تبصره ۱: این هیات ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون در دوره اول و در دوره های بعد، ظرف یک ماه قبل از اتمام مدت مقرر برای مدت دو سال به دعوت وزیر ارشاد اسلامی تشکیل می شود.

تبصره ۲: تصمیمات هیات نظارت قطعی است. این امر مانع شکایت و اقامه دعوی افراد ذی نفع در محاکم نخواهد بود.
تبصره ۳: دبیرخانه هیات نظارت با امکانات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می شود و زیر نظر آن هیات انجام وظیفه می نماید.
تبصره ۴: وزارت ارشاد اسلامی مسوول دعوت و برگزاری جلسه انتخابات موضوع بند «ه» این ماده است و مرجع تشخیص صلاحیت نامزدهای انتخابات مزبور براساس شرایط مندرج در صدر این ماده، هیات سه نفری مرکب از افراد بندهای الف و ب و ج می باشند.
تبصره ۵: وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ریاست هیات نظارت بر مطبوعات را بر عهده خواهد داشت و پاسخگوی عملکرد هیات مذکور در مجلس و دیگر مراجع ذی صلاح خواهد بود.

ماده ۱۱: رسیدگی به درخواست صدور پروانه و تشخیص صلاحیت متقاضی و مدیر مسوول به عهده هیات نظارت بر مطبوعات است.
تبصره: در صورتی که صاحب پروانه یکی از شرایط مقرر در ماده ۹ این قانون را فاقد شود، به تشخیص هیات نظارت مقرر در ماده ۱۰ و با رعایت تبصره های آن، پروانه نشریه لغو می شود.

ماده ۱۳: هیات نظارت مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت تقاضا جهت امتیاز یک نشریه، درباره صلاحیت متقاضی و مدیر مسوول با رعایت شرایط مقرر در این قانون رسیدگی های لازم را انجام داده و مراتب رد یا قبول تقاضا را با ذکر دلایل و شواهد، جهت اجرا به وزیر ارشاد گزارش نماید و وزارت ارشاد اسلامی موظف است حداکثر ظرف ۲ ماه از تاریخ موافقت هیات نظارت برای متقاضی، پروانه انتشار صادر کند.

ماده ۱۴: در صورتی که مدیر مسوول شرایط مندرج در ماده ۹ را فاقد گردد، یا فوت شود و یا استعفا دهد، صاحب امتیاز موظف است حداکثر ظرف ۳ ماه شخص دیگری را که واجد شرایط باشد به وزارت ارشاد اسلامی معرفی کند، در غیر این صورت از انتشار نشریه او جلوگیری می شود، تا زمانی که صلاحیت مدیر به تایید نرسیده است، مسوولیت های مدیر به عهده صاحب امتیاز است.

ماده ۱۵: اعلام نظر هیات نظارت مبنی بر تایید یا عدم تایید مدیر مسوول جدید، حداکثر سه ماه از تاریخ معرفی توسط وزارت ارشاد اسلامی خواهد بود.

ماده ۱۶: صاحب امتیاز موظف است ظرف شش ماه پس از صدور پروانه، نشریه مربوطه را منتشر کند و در غیر این صورت با یک بار اخطار کتبی و دادن فرصت پانزده روز دیگر در صورت عدم عذر موجه اعتبار پروانه از بین می رود، عدم انتشار منظم نشریه در یک سال نیز اگر بدون عذر موجه (به تشخیص هیات نظارت) باشد موجب لغو پروانه خواهد بود.

تبصره: نشریه ای که سالانه منتشر می شود (سالنامه) از ماده فوق مستثنی بوده و در صورت عدم نشر ظرف یک سال بدون عذر موجه، پروانه صاحب امتیاز لغو خواهد شد.

در راستای اجرای قانون مطبوعات و تحقق مفاد آن قانون، در جلسه مورخ ۸۱/۶/۱۷ هیات وزیران، آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات به تصویب رسید. برخی از مواد مربوط به مراحل، شرایط و مدارک لازم جهت اخذ امتیاز و انتشار نشریات عمومی و داخلی، به منظور آگاهی بیشتر متقاضیان به شرح ذیل اعلام می گردد.

ماده ۱: مطبوعات به لحاظ زمان انتشار منظم می توانند با یکی از فواصل زمانی زیر منتشر شوند:

روزی یکبار (روزنامه) - هفته ای یکبار (هفته نامه) - دو هفته یکبار - ماهی یکبار (ماهنامه) - دو ماه یکبار - سه ماه یکبار (فصلنامه) - شش ماه یکبار - سالی یکبار (سالنامه).

تبصره ۱: نشریه الکترونیکی، نشریه ای است که در محیط دیجیتال با همان صورت، شرایط و ظواهر یک نشریه چاپی و طی فرایند فعالیت مرسوم روزنامه نگاری و تحریریه ای تولید و به طور منظم و با نام ثابت و تاریخ و شماره ردیف معینی در یک یا چند زمینه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تولید و منتشر می شود.

تبصره ۲: نسخه دیجیتال نشریات چاپی دارای مجوز نیاز به اخذ مجوز جداگانه ندارد.

ماده ۲: در نامگذاری نشریه باید از کلماتی استفاده شود که با نشریات موجود و یا با نشریاتی که به طور موقت یا دائم تعطیل شده اند اشتباه نشود و موجب تداعی نام آنها نباشد. همچنین نام نشریه نباید از کلمات نامانوس باشد و یا ایجاد شبهه وابستگی به سازمانهای دولتی بنماید. در صورت بروز هرگونه اختلاف مرجع تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهد بود.

ماده ۳: انتخاب روش هایی غیر از موارد ذکر شده در ماده ۱ قانون مطبوعات باید متناسب با رسالت مطبوعات باشد.

ماده ۴: انتشار فوق العاده، ویژه نامه و دیگر ضمایم با همان نام نشریه و منطبق با سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار با رعایت سایر ضوابط قانون مطبوعات مجاز می باشد.

تبصره ۱: چاپ هرگونه آگهی نامه به شکل نشریه توسط کانون های تبلیغاتی ممنوع است.

تبصره ۲: چاپ و انتشار ویژه نامه های محلی توسط روزنامه های سراسری در صورتی مجاز است که حجم آگهی های آن از سی درصد (۳۰٪) صفحات ویژه نامه بیشتر نباشد.

ماده ۵: ترجمه تمام یا قسمتی از مطالب مطبوعات دارای پروانه انتشار و انتشار منظم آن به طور جداگانه با رعایت سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار از جانب صاحب نشریه بلامانع می باشد.

ماده ۶: تکثیر مطبوعات موجود به همان زبان و شکلی که چاپ شده، از طریق چاپ افست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب امتیاز ممنوع می باشد.

ماده ۱۰: تغییر نام، روش و ترتیب انتشار نشریه بدون اطلاع و تصویب هیات نظارت بر مطبوعات ممنوع می باشد، تغییر در سایر موارد جز در موارد مصرح در قانون و مواردی که در حوزه اختیارات و مسوولیت های هیات نظارت باشد با تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع است.

تبصره: هیات نظارت بر مطبوعات حداکثر ظرف سه ماه به تقاضای تغییر وضعیت رسیدگی و اعلام نظر می کند.

ماده ۱۲: متقاضیان پروانه انتشار نشریه می بایست تقاضا نامه خود را به همراه نمونه تکمیل شده پرسشنامه ای که حاوی مشخصات فردی، سوابق اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و شغلی و تعهدات قانونی باشد، به انضمام مدارک در تهران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل نمایند.
تبصره: تشخیص صلاحیت متقاضیان بر عهده هیات نظارت بر مطبوعات است.

ماده ۱۳: چنانچه متقاضی پروانه انتشار نشریه شخص حقوقی باشد، تقاضای صدور پروانه همراه با معرفی فرد واجد شرایط به عنوان مدیر مسوول باید از سوی بالاترین مقام مسوول باشد. در صورت موافقت، پروانه انتشار به نام مرکز درخواست کننده صادر خواهد شد.
ماده ۱۴: احزاب، سازمانها و جمعیت های سیاسی و اقلیت های دینی ایرانی در صورتی می توانند تقاضای صدور پروانه انتشار نشریه نمایند که اجازه فعالیت قانونی را دارا باشند.

تبصره: منظور از گروه های غیر قانونی، گروه هایی هستند که از طریق وزارت کشور رسماً غیر قانونی اعلام شده باشند.

ماده ۱۵: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت صدور مجوز انتشار مطبوعات سازمانهای آزادیبخش اسلامی کشورهای دیگر در چهار چوب مقررات مربوط به خارجیان مقیم ایران، با استعلام از مراکز ذی ربط و اخذ مدارک لازم و نیز موافقت وزارت امور خارجه بررسی لازم را به عمل آورده و پس از موافقت رسماً اقدام می نماید.

ماده ۱۶: انتشار نشریه داخلی یک سازمان، موسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منوط به کسب مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با رعایت ضوابط به شرح زیر می باشد:

- ۱- درخواست انتشار نشریه و معرفی مدیر مسوول پیشنهادی از سوی بالاترین مقام مسوول آن مرکز باشد.
- ۲- مطالب و اخبار عمدتاً در ارتباط با اهداف و شرح وظایف مرکز درخواست کننده و فقط برای استفاده کارکنان باشد.
- ۳- از درج هرگونه آگهی بازرگانی پرهیز نمایند.
- ۴- تعداد صفحات از ۴۸ صفحه تجاوز ننماید.
- ۵- رایگان باشد.

تبصره ۱: به یک مرکز و واحدهای تابعه آن فقط اجازه انتشار یک نشریه داخلی داده می شود.

تبصره ۲: صدور مجوز انتشار نشریات داخلی سازمان های دولتی با رعایت سایر قوانین مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۷: عدم رعایت ضوابط مندرج در ماده ۲ قانون مطبوعات و این آیین نامه از سوی نشریات داخلی یک سازمان، موسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منجر به صدور تذکر کتبی و در صورت تکرار تخلف موجب ابطال مجوز خواهد شد.

ماده ۱۸: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای صاحب امتیاز، پروانه انتشار و بزرگ مدیر مسوول، کارت مدیر مسوولی صادر می نماید.

ماده ۱۹: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند جهت اجرای ماده ۱۱ قانون مطبوعات، تحقیقات لازم را به عمل آورده و در اختیار هیات نظارت بر مطبوعات قرار دهد. وزارتخانه ها و سازمان های ذیربط موظفند همکاری های لازم را به عمل آورند.

ماده ۲۰: متقاضیانی که صلاحیت انتشار نشریه توسط آنان براساس بند ۴ و یا تبصره ۵ ماده ۹ قانون مطبوعات مورد تایید هیات نظارت بر مطبوعات قرار نگرفته است، نمی توانند مجدداً تقاضای انتشار نشریه نمایند.

ماده ۲۱: تاریخ رسمی ثبت تقاضای پروانه انتشار نشریه زمانی است که کلیه مدارک مورد نیاز، از سوی متقاضی ارائه شده باشد.

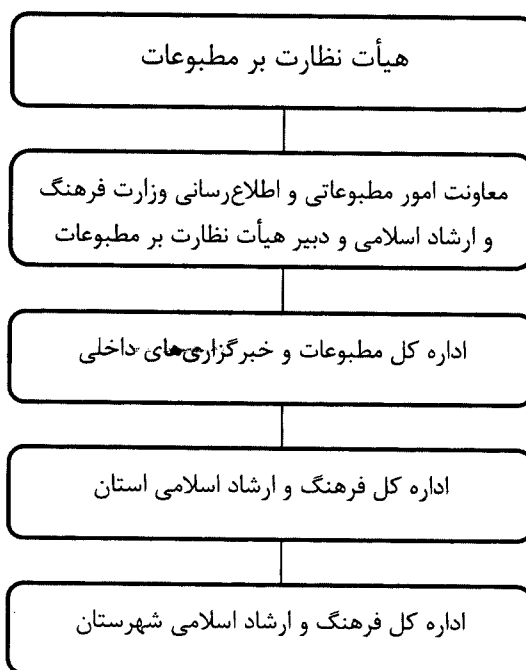
ماده ۲۲: در صورت فوت صاحب امتیاز وارث قانونی واجد شرایط وی در تقاضای صدور امتیاز نشریه مورث خود حق تقدم دارد، مگر اینکه فاقد شرایط لازم باشد. چنانچه ورثه در مهلت قانونی مذکور در ماده ۱۶ قانون مطبوعات از تقاضای انتقال امتیاز خود داری کنند و یا پس از صدور امتیاز اقدام به انتشار نشریه نمایند پروانه انتشار لغو می گردد.

بخش سوم
ساختار و تشکیلات اداری در نظام
صدور مجوز نشریات

طبق ماده ۱۱ قانون مطبوعات رسیدگی به درخواست صدور پروانه و تشخیص صلاحیت متقاضی و مدیر مسوول به عهده هیات نظارت بر مطبوعات است. ترکیب اعضاء این هیات در ماده ۱۰ قانون مطبوعات مشخص گردیده که در بخش دوم به تفصیل مورد اشاره قرار گرفت. ارتباط هیات نظارت بر مطبوعات با متقاضیان نشریات و مطبوعات در حال انتشار، از طریق دبیرخانه هیات برقرار می گردد. در تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون مطبوعات آمده است: «دبیرخانه هیات نظارت با امکانات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می شود و زیر نظر آن هیات انجام وظیفه می نماید.»

با عنایت به تبصره فوق و با توجه به اینکه معاون امور مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در غیاب شخص وزیر نماینده تام الاختیار وی در هیات نظارت بر مطبوعات است، طبق نظر اعضاء هیات نظارت، معاون امور مطبوعاتی و تبلیغاتی به عنوان دبیر هیات نظارت بر مطبوعات تعیین گردیده و مقرر شد دبیرخانه هیات به عنوان بخشی مستقل، به طور مستقیم زیر نظر ایشان انجام وظیفه نماید. به منظور رسیدگی به تقاضای اخذ امتیاز نشریات و در راستای سیاست تمرکز زدایی، درخواست متقاضیان شهرستانی به ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه ارایه می شود تا پس از تشکیل پرونده و انجام تحقیقات اولیه به همراه نظریه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آن استان به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارجاع شود. از سوی دیگر درخواست متقاضیان تهرانی نیز مستقیماً در اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی مورد رسیدگی قرار می گیرد. در این اداره کل اداره امتیازات و تحقیقات عهده دار انجام امور اداری به منظور تطبیق وضعیت متقاضیان سراسر کشور با قانون مطبوعات و مصوبات هیات نظارت بر مطبوعات است و تشکیل پرونده نهایی و انجام تحقیقات و استعلامات موضوع تبصره ۶ ماده ۹ قانون مطبوعات در این اداره انجام می شود و در نهایت پس از طرح درخواست در هیات نظارت بر مطبوعات، ابلاغ رای صادره و صدور پروانه انتشار نشریات نیز بوسیله این اداره انجام می شود.

نمودار کلی ساختار و تشکیلات اداری در نظام صدور مجوز انتشار نشریات

بخش چهارم شرایط متقاضیان

الف) شرایط شخصیتهای حقیقی برای صاحب امتیازی یا مدیر مسوولی نشریات:

- ۱- تابعیت ایرانی
 - ۲- دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن در زمان ارایه تقاضا
 - ۳- عدم حجر و ورشکستگی به قلب و تقصیر
 - ۴- عدم اشتغال به فساد اخلاقی و سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی باشد.
 - ۵- داشتن صلاحیت علمی در حد کارشناسی و یا پایان سطح دو در علوم حوزوی
 - ۶- پایبندی و التزام عملی به قانون اساسی
- تذکره ۱: شاغلین رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، کادر رسمی نیروهای مسلح و همچنین سردفتران و دفتر یاران، مجاز به اخذ امتیاز یا پذیرش مدیر مسوولی نشریات خصوصی نمی باشند.
- تذکره ۲: چنانچه متقاضی فاقد حداقل مدرک تحصیلی قید شده در بند ۵ از شرایط فوق الذکر باشد، در صورت داشتن سوابق علمی، فرهنگی و مطبوعاتی درخور توجه، می تواند نمونه آثار و مدارک و مستندات مربوطه را به اداره کل مطبوعات و خیرگزاری های داخلی - اداره امتیازات ارایه نماید تا براساس مصوبه بیست و ششمین جلسه دوره پنجم هیات نظارت بر مطبوعات مورد بررسی قرار گیرد و در صورتی که حد نصاب لازم را برای احراز صاحب امتیازی یا مدیر مسوولی نشریات بدست آورد، نسبت به طرح درخواست و تشکیل پرونده اقدام نماید.

ب) شرایط شخصیت های حقوقی برای صاحب امتیازی نشریات:

- ۱- مراحل قانونی ثبت شخصیت حقوقی طی شده باشد.
 - ۲- در اساسنامه و یا قانون تشکیل آن شخصیت حقوقی، صراحتاً به انتشار نشریه اشاره شده باشد.
 - ۳- زمینه فعالیت نشریه مرتبط با زمینه فعالیت شخص حقوقی باشد.
 - ۴- محدوده جغرافیایی انتشار نشریه همان محدوده جغرافیایی شخصیت حقوقی باشد.
- تذکره: طبق تبصره ۲ ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات، توزیع نشریه خارج از محدوده جغرافیایی شخص حقوقی (صاحب امتیاز) بلامانع است.

بخش پنجم مدارک مورد نیاز

الف) مدارک مورد نیاز برای اشخاص حقیقی:

- ۱- شش قطعه عکس ۳×۴ همانند و پشت نویسی شده که در سال جاری گرفته شده باشد.
- ۲- سه سری تصویر از صفحه اول، دوم و سوم شناسنامه.
- ۳- اصل گواهی عدم سوء پیشینه جدید.
- ۴- تصویر آخرین مدرک تحصیلی (حداقل کارشناسی).
- ۵- اصل مدرک تحصیلی به منظور مطابقت با تصویر.
- ۶- تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت.
- ۷- نمونه مقالات و آثار منتشره.
- ۸- تصویر فرم پرسشنامه تکمیل شده (۲ نسخه از تمامی صفحات)

تذکر ۱: متقاضیانی که به تازگی فارغ التحصیل شده اند و هنوز مدرک تحصیلی دریافت ننموده اند باید گواهی دانشگاه محل تحصیل خود را که شامل اعلام فراغت از تحصیل ایشان و تعداد واحدهای گذرانده شده می باشد، ارائه نمایند.

تذکر ۲: متقاضیانی که مدرک تحصیلی خود را از دانشگاههای خارج از کشور اخذ نموده اند حتماً ارزشنامه مدرک تحصیلی خود را که به تایید کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی رسیده باشد ارائه نمایند.

تذکر ۳: متقاضیانی که تحصیلات حوزوی داشته باشند، باید گواهی مرکز مدیریت حوزه علمیه قم یا حوزه های علمیه معتبر دیگر را در خصوص پایه و سطح تحصیلات خود ارائه نمایند (حداقل اتمام سطح دو پایه هشت)

تذکر ۴: متقاضیانی که دبیر آموزش و پرورش هستند می توانند به جای مدرک تحصیلی گواهی اداره آموزش و پرورش محل خدمت و تصویر حکم کارگزینی خود را ارائه نمایند.

ب) مدارک مورد نیاز برای اشخاص حقوقی:

۱- تصویر اساسنامه یا قانون تشکیل شخصیت حقوقی که در آن صراحتاً به انتشار نشریه اشاره شده باشد.

۲- تصویر مجوز تاسیس یا پروانه فعالیت قانونی برای احزاب، جمعیت ها، انجمن ها، بنیادها، تشکل های صنفی و ...

۳- تصویر آگهی تاسیس و تغییرات در روزنامه رسمی قوه قضائیه

۴- نامه بالاترین مقام مسوول در خصوص درخواست اخذ امتیاز و معرفی مدیر مسوول نشریه مورد تقاضا

۵- مجوز کمیسیون انتشارات دولتی برای شخصیت های حقوقی دولتی که قصد انتشار نشریات عمومی داشته باشند

تذکر ۱: بالاترین مقام مسوول شخصیت های حقوقی به ثبت رسیده ، کسی است که طبق اساسنامه آن مرکز به عنوان بالاترین مقام مسوول معرفی شده باشد.

تذکر ۲: غالباً بالاترین مقام مسوول شخصیت های حقوقی دولتی ، وزیر مربوطه است.

تذکر ۳: در صورتی که یک شخصیت حقوقی دولتی دارای اساسنامه رسمی بوده و طبق مفاد این اساسنامه دارای شخصیت حقوقی مستقل باشد، می تواند رأساً صاحب امتیازی نشریه را احراز نماید و در این صورت نامه مستقیم بالاترین مقام مسوول همان مرکز، مورد پذیرش قرار گرفته و نیازی به تایید مجدد از سوی وزیر مربوطه نخواهد بود.

تذکر ۴: نهادهای ذیل می توانند رأساً صاحب امتیازی نشریات را احراز نمایند:

- تمامی سازمانهای دولتی با ارائه نامه ریاست سازمان
- ادارات کل آموزش و پرورش و ادرات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی با ارائه نامه مدیر کل ذریبط
- دانشگاههای دولتی با ارائه نامه ریاست دانشگاه
- دانشکده ها، پژوهشکده ها و سایر مراکز علمی که با مصوبه شورای عالی آموزش تاسیس شده اند و طبق اساسنامه دارای شخصیت حقوقی مستقل هستند با ارائه نامه ریاست آن مرکز
- تمامی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی با نامه ریاست سازمان مرکزی آن دانشگاه
- شوراهای شهر با ارائه نامه ریاست شورا
- شهرداری ها با ارائه نامه شهردار
- استانداری ها با ارائه نامه استاندار
- فرمانداری ها و بخشداری ها نیز برای اخذ امتیاز نشریه باید نامه استاندار ذریبط را ارائه نمایند.

بخش هشتم وظایف متقاضیان

- ۱- مراجعه به ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان محل سکونت متقاضی و دریافت فرم پرسشنامه، دفترچه راهنمای متقاضیان و معرفی نامه عکس دار جهت اخذ گواهی عدم سو پیشینه (متقاضیانی که ساکن تهران بوده و تقاضای ایشان دارای تعلق استانی به سایر استانهای کشور نباشد، باید به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی - اداره امتیازات مراجعه نمایند)
 - ۲- تکمیل فرم پرسشنامه طبق توضیحات بخش هشتم دفترچه راهنما
 - ۳- تهیه مدارک مورد نیاز طبق توضیحات بخش پنجم دفترچه راهنما
 - ۴- ارایه فرم پرسشنامه تکمیل شده به همراه تمامی مدارک مورد نیاز و نامه درخواست متقاضی به ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان محل سکونت (متقاضیان ساکن تهران باید مدارک خود را به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی - اداره امتیازات تحویل نمایند).
تذکر ۱: در خصوص شخصیت های حقوقی نامه درخواست باید از سوی بالاترین مقام مسوول و شامل معرفی مدیر مسوول نشریه مورد تقاضا باشد.
- تذکر ۲: تقاضای نشریاتی که دارای تعلق استانی به یکی از استانهای کشور بجز تهران باشند، باید به اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان و سپس به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه ارایه شود تا پس از تشکیل پرونده و انجام تحقیقات در خصوص صلاحیت متقاضی، به همراه نظریه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آن استان به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارسال شوند.
- تذکر ۳: چنانچه نشریه مورد تقاضا از نظر نام یا زبان یا گستره توزیع و یا زمینه انتشار دارای تعلق استانی به یکی از استانهای کشور بجز تهران بوده و متقاضی ساکن تهران باشد، باید پرونده در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان تشکیل شده با نظر مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارسال شود. بدیهی است در این موارد تحقیقات در خصوص صلاحیت متقاضی در اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی انجام خواهد شد.

بخش نهم مراحل رسیدگی

- ۱- پرونده متقاضیان شهرستانی در اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان و سپس در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه تشکیل می گردد. (متقاضیانی که ساکن تهران بوده و تقاضای ایشان دارای تعلق استانی به سایر استانهای کشور نباشد در اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی تشکیل پرونده می نمایند).
- ۲- پس از تشکیل پرونده به منظور بررسی صلاحیت متقاضی، با مراجعه به معرفی وی و انجام تحقیقات، گزارش جداگانه ای تهیه شده و به همراه نظریه محقق ضمیمه پرونده می شود.
- ۳- پرونده درخواست متقاضیان شهرستانی به همراه گزارش تحقیقات و نظریه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارسال می شود. متقاضیان تهرانی نیز با مراجعه مستقیم به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی مبادرت به تشکیل پرونده می نمایند.
- ۴- در صورتی که متقاضی یا نماینده وی شخصاً مدارک مربوطه را به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارایه نماید، پیش از ثبت ورود مدارک در دبیرخانه معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی، به منظور حصول اطمینان از کامل بودن درخواست واصله، پرونده به اداره امتیازات ارجاع می گردد. در بررسی اولیه مدارک ممکن است برخی نواقص با اطلاعات متقاضی یا نماینده وی مرتفع شود لیکن در صورتی که برای تکمیل پرونده نیاز به مدارک دیگری باشد، پذیرش تقاضا موقوف به رفع نواقص پرونده می گردد و در نهایت پس از تکمیل پرونده ورود آن در دبیرخانه معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی به ثبت می رسد.
- ۵- پس از ثبت ورود درخواست، مدارک به اداره امتیازات ارجاع می گردد. در این مرحله مجدداً مدارک متقاضی مورد بازبینی قرار گرفته و پس از تشکیل پرونده نهایی، خلاصه پرونده استخراج می گردد.

- ۶- پس از تشکیل پرونده نهایی، تمامی مشخصات متقاضی و نشریه مورد تقاضا در رایانه به ثبت می رسد و از بین نامه‌های پیشنهادی اولین نام غیر تکراری برای نشریه درخواست شده ثبت می شود.
- ۷- در صورتی که تقاضای واصله با نواقص عمده همراه باشد، رسیدگی به درخواست مطروحه امکان پذیر نبوده و ضمن اعلام نواقص، پرونده به مرجع ارسال کننده اعاده می گردد.
- ۸- در صورتی که با وجود نواقص جزئی ادامه رسیدگی به درخواست واصله امکان پذیر باشد، پس از ثبت نواقص در سیستم رایانه، به منظور تکمیل پرونده با مرجع ارسال کننده مکاتبه می گردد.
- ۹- پس از ثبت درخواست در سیستم رایانه ای، پرونده به اداره تحقیقات ارسال می گردد و به منظور اجرای تبصره ۶ ماده ۹ قانون مطبوعات، در خصوص صلاحیت متقاضی از مراجع ذیصلاح (وزارت اطلاعات، دادگستری و نیروی انتظامی) استعلام بعمل می آید.
- ۱۰- همانگونه که پیش از این اشاره شد در خصوص صلاحیت متقاضیان شهرستانی در اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان مربوطه تحقیقات بعمل می آید و گزارش مربوطه ضمیمه پرونده می شود. در اداره تحقیقات نیز به منظور بررسی صلاحیت متقاضیان تهرانی به معرفی ایشان مراجعه می شود و گزارش تحقیقات بعمل آمده به انضمام نظریه محقق به پرونده الحاق می گردد.
- ۱۱- پاسخ استعلامات انجام شده در پرونده تحقیقاتی درج و نظریه نهایی تحقیقات در خصوص متقاضی اعلام می شود.
- ۱۲- پس از صدور نظریه تحقیقات، پرونده ها به اداره امتیازات اعاده می شود و به ترتیب تاریخ تکمیل در دستور کار هیات نظارت بر مطبوعات قرار گرفته و به دبیرخانه هیات نظارت بر مطبوعات ارسال می گردند.
- ۱۳- در دبیرخانه هیات نظارت بر مطبوعات، پرونده درخواست نشریات در فهرست های مختلف دسته بندی شده و برحسب مورد به ترتیب تاریخ تکمیل، در جلسات هیات نظارت بر مطبوعات مطرح می شوند.
- ۱۴- پس از طرح درخواست در هیات نظارت بر مطبوعات پرونده به اداره امتیازات اعاده می شود تا ضمن درج مصوبه هیات در سیستم رایانه ای، نامه ابلاغ رای صادره تنظیم و به نشانی متقاضی ارسال شود.
- ۱۵- صاحب امتیاز و مدیر مسوول نشریه می توانند یکماه پس از صدور نامه ابلاغ رای صادره، برای دریافت کارت شناسایی و پروانه انتشار نشریه به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی - اداره امتیازات مراجعه نمایند.

بخش هشتم نحوه تکمیل فرم پرسشنامه

فرم پرسشنامه درخواست اخذ امتیاز نشریات عمومی از چهار بخش به شرح زیر تشکیل شده است:

الف) «مشخصات نشریه مورد تقاضا» (۲ برگ)

ب) «مشخصات مدیر مسوول /صاحب امتیاز» (۳ برگ)

ج) «مشخصات معرفی کننده مدیر مسوول/صاحب امتیاز» (۱ برگ)

د) «تعهد نامه های شماره ۱ و ۲» (۲ برگ)

تذکره ۱: در صورتی که صاحب امتیاز و مدیر مسوول نشریه مورد تقاضا یک شخصیت حقیقی باشد، باید رأساً تمامی صفحات فرم پرسشنامه را تکمیل نماید.

تذکره ۲: در صورتی که صاحب امتیاز نشریه یک شخصیت حقیقی باشد و شخصیت حقیقی دیگری را به عنوان مدیر مسوول معرفی نماید، صاحب امتیاز باید تمامی صفحات فرم پرسشنامه را تکمیل نماید و مدیر مسوول بجز فرم «مشخصات نشریه مورد تقاضا»، باقی صفحات فرم پرسشنامه را تکمیل خواهد نمود.

تذکره ۳: در صورتی که صاحب امتیاز نشریه یک شخصیت حقوقی باشد و یک شخصیت حقیقی را به عنوان مدیر مسوول معرفی نماید، بالاترین مقام مسوول مرکز درخواست کننده باید فرم «مشخصات نشریه مورد تقاضا» را تکمیل نماید و مدیر مسوول بجز فرم مشخصات نشریه مورد تقاضا، باقی صفحات فرم پرسشنامه را تکمیل خواهد نمود.

تذکره ۴: متقاضی باید ضمن درج تاریخ تکمیل، ذیل تمامی صفحات فرم پرسشنامه را امضا نماید و در صورتی که صاحب امتیاز نشریه شخصیت حقوقی باشد، درج مهر مرکز درخواست کننده در فرم «مشخصات نشریه مورد تقاضا»، الزامی است.

شرح سوالات «فرم مشخصات نشریه مورد تقاضا»:

در ردیف ۱ متقاضی باید ۵ نام را به ترتیب اولویت برای نشریه مورد تقاضا انتخاب نماید.

تذکر ۱: بجز در مورد نشریاتی که صرفاً به زبانهای خارجی منتشر می شوند، سایر نشریات نباید از واژه های غیر فارسی به عنوان نام نشریه استفاده نمایند.

تذکر ۲: درج عباراتی مانند ماهنامه، فصلنامه و ... که متضمن ترتیب انتشار نشریه می باشند، در ابتدای نام نشریه صحیح نیست.

تذکر ۳: آوردن عناوین علمی پژوهشی، علمی کاربردی و ... به همراه نام نشریه، در زمان ارائه درخواست صحیح نیست. البته نشریات تخصصی - علمی پس از کسب مجوز از هیات نظارت بر مطبوعات، می توانند با اجازه کمیسیون نشریات علمی، عناوین فوق را که متضمن رتبه علمی نشریات هستند به نام نشریه اضافه نمایند.

تذکر ۴: با توجه به کثرت درخواست های اخذ امتیاز نشریه، انتخاب نام غیر تکراری برای نشریه مورد تقاضا نیاز به هماهنگی بیشتر دارد. لذا متقاضی باید یک هفته پس از تحویل مدارک به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی، با اداره امتیازات تماس حاصل نموده و از ثبت نام نشریه اطمینان حاصل نماید و در صورت لزوم اسامی دیگری را به ترتیب اولویت اعلام دارد.

در ردیف ۲ چنانچه متقاضی شکل خاصی را به عنوان آرم نشریه در نظر گرفته باشد، می تواند آن را نیز اعلام نماید.

در ردیف ۳ متقاضی باید انگیزه انتخاب نام و عبارت و اشکال همراه نام را شرح دهد و معنی رایج اسم پیشنهادی را بیان نماید.

در ردیف ۴ نام صاحب امتیاز نشریه مورد تقاضا درج می شود.

در ردیف ۵ نام مدیر مسوول نشریه مورد تقاضا درج می شود.

در ردیف ۶ متقاضی باید صرفاً یکی از موارد ذیل را به عنوان ترتیب انتشار نشریه اعلام نماید:

روزنامه، سه شماره در هفته، دو شماره در هفته، هفته نامه، دو هفته نامه، ماهنامه، دوماهنامه، فصلنامه، دوفصلنامه، سالنامه

در ردیف ۷ متقاضی باید ابعاد فیزیکی نشریه مورد تقاضا را به طور دقیق مشخص نماید و در صورتی که قطع نشریه عنوان خاصی داشته باشد، بهتر است آن عنوان نیز ذکر گردد.

در ردیف ۸ متقاضی باید صرفاً یکی از موارد ذیل را به عنوان گستره توزیع انتخاب نماید:

الف) بین المللی (داخل و خارج از کشور)

ب) سراسری (داخل کشور)

ج) منطقه ای (فراتر از یک استان) با ذکر نام استانهای مورد نظر

ب - محلی (در محدوده یک استان یا شهرستان) با ذکر نام استان یا شهرستان مورد نظر

در ردیف ۹ متقاضی باید نام شهرستانی را که چاپخانه نشریه در آن قرار دارد مشخص نماید.

در ردیف ۱۰ متقاضی باید نام شهرستانی که دفتر نشریه در آن قرار دارد مشخص نماید.

در ردیف ۱۱ متقاضی باید نوع نشریه مورد تقاضا را از نظر وضعیت صحافی مشخص نماید. نوع نشریه ممکن است روزنامه ای (صحافی نشده) یا مجله ای (صحافی شده) باشد.

در ردیف ۱۲ متقاضی می تواند یک یا چند روش از روشهای «خبری، تحلیلی، آموزشی، پژوهشی، اطلاع رسانی» را به عنوان سبک انتشار نشریه مورد تقاضا انتخاب کند.

در ردیف ۱۳ متقاضی باید با توجه به تقسیم بندی ذیل زمینه نشریه مورد تقاضا را انتخاب نماید:

الف) نشریات تخصصی - علمی (آکادمیک):

۱ - علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی، زمین شناسی، آمار و ...)

۲ - علوم انسانی (زبان و ادبیات، الهیات و معارف اسلامی، حقوق، فلسفه، علوم اجتماعی، ارتباطات، علوم اقتصادی، حسابداری، مدیریت، علوم سیاسی، جغرافیا، تاریخ، باستان شناسی، روانشناسی، علوم تربیتی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، علوم و فنون نظامی و ...)

۳ - پزشکی (چشم پزشکی، روانپزشکی، مغز و اعصاب، ارتوپدی، قلب و عروق، پوست و مو، دندانپزشکی و ...)

۴ - پیراپزشکی (پرستاری، مامایی، علوم آزمایشگاهی، فیزیوتراپی، بینایی سنجی، شنوایی سنجی و ...)

۵ - دامپزشکی

۶ - فنی - مهندسی (برق، عمران، معماری، صنایع، کامپیوتر، مکانیک، شیمی، نساجی، معدن و ...)

۷ - هنر (سینما، نمایش، عکاسی، نقاشی، گرافیک، مجسمه سازی، طراحی صنعتی، مرمت آثار تاریخی، موسیقی و ...)

۸ - کشاورزی

ب - نشریات غیر تخصصی:

(۱ - ب) اجتماعی:

- ۱ - فرهنگی
- ۲ - اقتصادی
- ۳ - سیاسی
- ۴ - ورزشی
- ۵ - معلومات عمومی
- ۶ - طنز و کاریکاتور
- ۷ - جدول
- ۸ - کودک و نوجوان

(۲ - ب) هنری:

- ۱ - سینما
- ۲ - نمایش
- ۳ - عکاسی
- ۴ - گرافیک
- ۵ - ادبیات داستانی
- ۶ - شعر
- ۷ - هنرهای دستی

تذکر ۱: نشریات تخصصی - علمی، منحصرأ یک شناسه از گروه الف را می‌توانند انتخاب کنند و علاوه بر درج شناسه، ذکر عنوان فرعی شناسه که قطعاً یک رشته علمی دانشگاهی است، الزامی خواهد بود.

تذکر ۲: در صورتی که متقاضی یکی از زمینه‌های تخصصی - علمی را برای نشریه مورد تقاضا برگزیند، صرفاً می‌تواند یک زیر شاخه مرتبط با مدرک تحصیلی یا تخصص مدیر مسوول را به عنوان زمینه نشریه انتخاب نماید.

تذکر ۳: نشریات غیر تخصصی صرفاً می‌توانند در یکی از گروه‌های (۱-ب) اجتماعی یا (۲-ب) هنری به انتخاب زمینه پردازند و در هر گروه حداکثر مجاز به انتخاب دو شناسه اند. یعنی صرف نظر از گروه انتخاب شده، هر نشریه در مجموع حداکثر می‌تواند دو زمینه اصلی را برای انتشار برگزیند. مثلاً از گروه اجتماعی زمینه‌های "فرهنگی و اقتصادی" یا از گروه هنری زمینه‌های "سینما و نمایش".

ج - نشریات اختصاصی (موضوعات ویژه) = برخی مواقع زمینه انتشار نشریه منحصر به موضوعی ویژه است که در چهارچوب زمینه‌های کلی فوق نمی‌گنجد یا رویکردی خاص از برخی زمینه‌های کلی است. در این موارد برای اینکه زمینه نشریه دقیقاً با درخواست مطروحه مطابقت داشته باشد، متقاضی می‌تواند موضوع ویژه مورد نظر را به صورت دقیق تحت عنوان "گروه نشریات اختصاصی" انتخاب نماید.

ممکن است این گونه نشریات صرفاً با نگاه علمی و تخصصی به بررسی موضوعی خاص پردازند. مانند "صنعت لاستیک"، "سیمان"، "پیل سوختی" و ... یا مطالب آرایه شده در آنها حالت علمی و تخصصی نداشته باشد و عموم علاقمندان را به عنوان مخاطب در بر گیرد. مانند "آشپزی"، "گلدوزی"، "بازیهای کامپیوتری" و ... یا در کنار مقالات علمی و تخصصی حاوی مطالب غیرتخصصی نیز باشد. مانند "تلفن همراه"، "پرورش ماهیان زینتی"، "طراحی سیستم‌های اداری" و ... لیکن وجه اشتراک نشریاتی که در این گروه دسته‌بندی می‌شوند این است که صرفاً به موضوعی خاص و ویژه می‌پردازند و حوزه فعالیت آنها منحصر به انتشار مطالب در حیطه موضوع اختصاصی عنوان شده خواهد بود.

ضمناً تفاوت انتخاب زمینه نشریات اختصاصی (گروه ج) با نشریات تخصصی (گروه الف) و غیر تخصصی (گروه ب) در این است که بر خلاف گروه الف و ب زمینه انتخابی نشریات اختصاصی به صورت پیش فرض در دفترچه راهنما وجود ندارد و متقاضی باید عنوان زمینه ویژه مورد نظر را به صورت دقیق در محل مخصوص در پرسشنامه درج نماید.

در ردیف ۱۴ متقاضی صرفاً یکی از موارد ذیل را به عنوان مخاطب نشریه مورد تقاضا انتخاب می‌نماید.

الف) عموم

ب) گروه‌های سنی خاص: کودکان، نوجوانان، جوانان و سالمندان

ج) افشار اجتماعی خاص: متخصصین، دانشجویان، دانش آموزان، صاحبان حرف و مشاغل خاص، زنان.

تذکر: در صورت انتخاب یکی از بندهای (ب) یا (ج)، ذکر عنوان فرعی مخاطبین نشریه نیز الزامی است.

در ردیف ۱۵ متقاضی زبان نشریه مورد تقاضا را مشخص می نماید که ممکن است یک زبان یا چند زبان باشد.

در ردیف ۱۶ صاحب امتیاز بر حسب اینکه شخصیت حقیقی، شخصیت حقوقی، دولتی، غیر دولتی، و یا حزب باشد، وضعیت خود را با گذاشتن علامت در مربع مقابل هر یک از موارد مذکور مشخص می نماید.

در ردیف ۱۷ در صورتی که نشریه در خدمت سازمان، گروه و یا نهاد خاصی (دولتی یا خصوصی) باشد و یا از آن طریق کمک مالی دریافت نماید ذکر نام آن مرکز ضروری است.

در ردیف ۱۸ متقاضی باید انگیزه خود را از انتشار نشریه توضیح دهد و در صورت وجود نشریات مشابه دلایل خود را برای ارایه درخواست بیان نماید.

در ردیف ۱۹ متقاضی باید چگونگی تامین سرمایه اولیه و هزینه انتشار نشریه را با درج اطلاعات تفضیلی مشخص نماید و موارد ذیل را مدنظر قرار دهد:

الف) برآورد هزینه هر شماره، بدون احتساب حمایت های دولتی، شامل: هزینه کاغذ، چاپ، هزینه های ستادی و...

ب) منابع تامین بودجه شامل: تک فروشی، آگهی، حمایت های دولتی و ... (با ذکر درصد هر کدام)

در ردیف ۲۰ از متقاضی خواسته شده در صورتی که برای انتشار نشریه طرح توجیهی فنی و اقتصادی داشته باشد، الگوی پیشنهادی خود را با شرح و تفضیل پیوست نماید.

شرح سوالات فرم «مشخصات مدیر مسوول/صاحب امتیاز»:

این فرم صرفاً برای شخصیت های حقیقی در نظر گرفته شده و شامل اطلاعات شخصی صاحب امتیاز و مدیر مسوول است. در جدول بالای صفحه از ردیف ۱ تا ۹ متقاضی باید اطلاعات شخصی خود را طبق مندرجات شناسنامه تکمیل نماید.

در ردیف ۱۰ و ۱۱ متقاضی دین و مذهب (شیعه یا سنی) خود را مشخص می نماید.

در ردیف ۱۲ و ۱۳ متقاضی وضعیت تاهل و تعداد فرزندان خود را اعلام می نماید.

در ردیف ۱۴ متقاضی آخرین مدرک تحصیلی و رشته تحصیلی خود را تعیین می نماید.

در ردیف ۱۵ متقاضی وضعیت خدمت نظام وظیفه خود را اعلام می دارد که ممکن است پایان خدمت، معافیت یا اشتغال به خدمت باشد.

در ردیف ۱۶ و ۱۷ به ترتیب کد ملی و کد پستی ده رقمی متقاضی درج می شود.

در ردیف ۱۸ متقاضی باید شماره تلفنی را که در صورت ضرورت بتوان به سرعت با وی تماس گرفت، اعلام نماید.

در ردیف ۱۹ متقاضی باید آدرس و تلفن محل سکونت فعلی و قبلی خود را با ذکر سال شروع و خاتمه اقامت درج نماید.

در ردیف ۲۰ متقاضی باید آدرس و تلفن محل کار فعلی و قبلی خود را با ذکر سمت و سال شروع و خاتمه اشتغال درج نماید.

در ردیف ۲۱ متقاضی بر حسب اینکه نماینده مجلس، روحانی، اقلیت مذهبی، پزشک، عضو هیات علمی دانشگاه، عضو هیات تحریریه نشریات عمومی، وزیر یا معاون وزیر باشد وضعیت خود را با گذاشتن علامت در مربع مقابل هر یک از موارد مذکور مشخص می نماید.

در ردیف ۲۲ متقاضی نام دانشگاههای محل تحصیل خود را با ذکر سال شروع و خاتمه و مقطع تحصیلی به ترتیب اعلام می نماید.

در ردیف ۲۳ متقاضی باید سوابق شغلی خود را با ذکر سمت و سال شروع و خاتمه اشتغال، به تفکیک اعلام نماید.

در ردیف ۲۴ چنانچه متقاضی فعالیت های اجتماعی- مذهبی- سیاسی ویژه- داشته باشد، به طور مشخص با ذکر زمان و محل اعلام می نماید.

در ردیف ۲۵ چنانچه متقاضی دارای سوابق علمی- هنری- فرهنگی باشد به طور مشخص و با ذکر تاریخ اعلام می نماید.

در ردیف ۲۶ در صورتی که متقاضی دارای تالیفات و آثار منتشره باشد، با ذکر مورد و تاریخ انتشار اعلام می نماید.

در ردیف ۲۷ چنانچه متقاضی دارای سوابق حرفه ای مطبوعاتی و همکاری با نشریات باشد، باید سوابق خود را با ذکر سمت و سال و شروع و خاتمه و نوع همکاری درج نماید.

در ردیف ۲۸ چنانچه متقاضی پیش از این تقاضای اخذ امتیاز یا مدیر مسوولی نشریات دیگری را به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارایه نموده باشد، باید با ذکر نام نشریه و تاریخ تقاضا، آخرین وضعیت رسیدگی به درخواست قبلی را مشخص نماید.

شرح فرم «مشخصات معرفی مدیر مسوول/صاحب امتیاز»:

در این فرم متقاضی باید مشخصات ۷ نفر را که از فعالیت های مطبوعاتی یا توانایی وی در عرصه انتشار نشریه مطلع باشند به عنوان معرف در جدول مربوطه درج نماید.

تذکر ۱: متقاضی باید اطلاعات خواسته شده را به طور خوانا و دقیق بنویسد. بدیهی است دقت در ارایه اطلاعات صحیح و انتخاب افراد قابل دسترس، در روند رسیدگی به تقاضا تاثیر مستقیم خواهد داشت.

تذکر ۲: معرفی متقاضیانی که با رعایت تعلق استانی نشریه مورد تقاضا، مدارک خود را به اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی یکی از شهرستانهای کشور (بجز تهران) ارایه می نمایند، باید حتماً ساکن همان شهرستان باشند.

تذکر ۳: معرفی متقاضیانی که با رعایت تعلق استانی نشریه مورد تقاضا، مدارک خود را به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارایه می نمایند، باید حتماً ساکن تهران باشند.

شرح «تعهدنامه شماره ۱»:

تمامی شخصیت های حقیقی که متقاضی اخذ امتیاز یا مدیر مسوولی نشریه هستند، باید «تعهدنامه شماره ۱» را تکمیل و امضاء نمایند. در این تعهد نامه متقاضی ضمن تعهد به رعایت و پایبندی عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رسماً اعلام می نماید که مشمول محرومیت قید شده در تبصره ۵ ماده ۹ قانون مطبوعات نمی باشد.

شرح «تعهدنامه شماره ۲»:

تمامی شخصیت های حقیقی که متقاضی اخذ امتیاز یا مدیر مسوولی نشریه هستند، باید «تعهد نامه شماره ۲» را تکمیل نمایند. در این تعهد نامه متقاضی تعهد می نماید که تمامی مدارک و اطلاعات خواسته شده در فرم پرسشنامه را بطور دقیق و با صداقت کامل تهیه و تکمیل نماید و در تمامی مراحل رسیدگی به پرونده با اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی همکاری نماید و در خاتمه نیز نشانی اقامتگاه قانونی خود را به منظور انجام مکاتبات اداری اعلام می نماید.

بخش نهم تغییر وضعیت نشریات

۱- تغییر مشخصات شناسنامه ای نشریه (نام، ترتیب انتشار، گستره توزیع، زمینه، زبان، قطع و نوع نشریه)

پس از ارایه نامه درخواست صاحب امتیاز، به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی، تقاضای تغییر وضعیت در معاونت فرهنگی اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی مورد بررسی قرار می گیرد و با در نظر گرفتن وضعیت انتشار نشریه، در خصوص تغییرات مورد تقاضا گزارشی تهیه می شود و نهایتاً اصل درخواست به انضمام گزارش مزبور در جلسه هیات نظارت بر مطبوعات مطرح و تصمیم نهایی اتخاذ می گردد و رای صادره به صورت کتبی به اطلاع صاحب امتیاز نشریه خواهد رسید.

تذکر: در مورد نشریاتی که دارای تعلق استانی هستند نامه درخواست صاحب امتیاز در خصوص تغییر وضعیت نشریه، باید به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه ارایه شود تا به همراه نظریه مدیر کل، به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارجاع گردد.

۲- تغییر صاحب امتیاز یا مدیر مسوول نشریه:

(۱-۲) مدارک مورد نیاز برای واگذاری صاحب امتیازی یا مدیر مسوولی نشریه به اشخاص حقیقی:

۱- نامه درخواست صاحب امتیاز قبلی

۲- تکمیل فرم پرسشنامه از صفحه مشخصات صاحب امتیاز یا مدیر مسوول تا انتها

۳- ارایه مدارک قید شده در بند (الف) از بخش پنجم دفترچه راهنما

(۲-۲) مدارک مورد نیاز برای واگذاری صاحب امتیاز به اشخاص حقوقی:

۱- نامه درخواست صاحب امتیاز قبلی نشریه

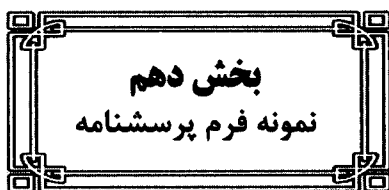
۲- نامه بالاترین مقام مسوول شخصیت حقوقی مبنی بر اعلام آمادگی برای اخذ امتیاز نشریه

۳- ارایه مدارک قید شده در بند (ب) از بخش پنجم دفترچه راهنما

پس از ارایه مدارک به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی تمامی مراحل که برای اخذ امتیاز نشریه در بخش هشتم این دفترچه راهنما توضیح داده شده در قبال درخواست تغییر صاحب امتیاز یا مدیر مسوول نیز انجام خواهد شد و نهایتاً پرونده در جلسه هیات نظارت بر مطبوعات مطرح و تصمیم نهایی اتخاذ گردیده و رای صادره به صورت کتبی به اطلاع خواهد رسید.

تذکر ۱: در مورد نشریاتی که دارای تعلق استانی هستند، نامه درخواست صاحب امتیاز در خصوص واگذاری امتیاز یا تغییر مدیر مسوول باید به همراه مدارک مورد نیاز به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه ارایه شود تا پس از انجام تحقیقات در خصوص فرد معرفی شده، پرونده به انضمام نظریه مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آن استان به اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی ارسال شود.

تذکر ۲: در حال حاضر هیات نظارت بر مطبوعات تقاضای تغییر صاحب امتیاز و مدیر مسوول نشریات را به صورت توأم نمی پذیرد و صرفاً یکی از مسوولیت های مزبور قابل واگذاری است.

در این بخش نمونه فرم پرسشنامه ای که متقاضیان اخذ امتیاز نشریات عمومی باید نسبت به تکمیل آن اقدام نمایند، برای آشنایی بیشتر ایشان در انتهای این دفترچه راهنما ضمیمه گردیده است. این فرم پرسشنامه در ۸ صفحه تنظیم شده و شامل ۴ بخش مجزا به شرح زیر می باشد:

الف) فرم مشخصات نشریه مورد تقاضا که شامل دو صفحه و حاوی ۲۰ سوال است (صفحات ۱ و ۲ فرم پرسشنامه)

ب) فرم مشخصات مدیر مسوول / صاحب امتیاز که شامل سه صفحه و حاوی ۲۸ سوال است (صفحات ۳، ۴، ۵ فرم پرسشنامه)

ج) تعهد نامه شماره ۱ و ۲ که در دو صفحه جداگانه تنظیم شده است (صفحات ۶ و ۷ فرم پرسشنامه)

د) فرم مشخصات معرفی مدیر مسوول / صاحب امتیاز که در یک صفحه تنظیم شده است (صفحه ۸ فرم پرسشنامه)

متقاضیان می توانند با استفاده از توضیحات بخش ۸ این دفترچه راهنما، ابتدا نمونه فرم پرسشنامه را به عنوان پیش نویس تکمیل نمایند و پس از حصول اطمینان از درستی مطالب، پاسخهای خود را بصورت خوانا و بدون قلم خوردگی در فرم پرسشنامه اصلی که به همراه این دفترچه راهنما دریافت نموده اند درج نمایند.

متقاضیان می توانند پس از مطالعه دقیق این دفترچه در صورت نیاز برای کسب راهنمایی بیشتر، همه روزه (به غیر از پنجشنبه ها) در وقت اداری با شماره تلفن های ۲۶-۸۸۵۴۰۸۲۵ با اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی - اداره امتیازات تماس حاصل نمایند.

نشانی: تهران - خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه هشتم، پلاک ۱۵ کد پستی ۱۵۸۶۸۶۸۶۱۳

معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی
اداره کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی